

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Amateur beeldend kunstenaar

////////////////////////////////////
BK-0415-2

1. Globaal

1.1 TITEL

Amateur beeldend kunstenaar

1.2 DEFINITIE

De amateur beeldend kunstenaar maakt in de vrije tijd autonoom beeldend werk teneinde zich artistiek uit te drukken en te ontplooien.

1.3 EXTRA INFORMATIE

De amateurkunstenaar beoefent kunst in de vrije tijd, met overgave, met passie en vaak met ambitie. Amateurkunst staat voor een zeer brede en maatschappelijk relevante praktijk met vaak een sterke lokale verankering.

Amateurkunsten worden in het Decreet betreffende de amateurkunsten (2000) beschreven als “elke kunstvorm die in het kader van het sociaal-culturele gebeuren aan iedere burger de kans biedt om zich via kunstbeoefening en -beleving te ontplooien en zijn potentiële creatieve vermogens te ontwikkelen op vrijwillige basis en zonder beroepsmatige doeleinden”.

Amateurkunsten impliceren vaak het samengaan van een artistieke, een sociale en een educatieve component. Mensen creëren, doen aan artistieke expressie, aan actie en reactie. Het gaat om artistieke expressie uit liefde (‘amare’) voor de kunst. Amateurkunst gedijt in een informele context zoals de thuisfeer, de repetitieruimte, het open atelier, de kring of vereniging en of in een leercontext zoals het dko, alternatieve kunsteducatieve organisaties ... Amateurkunstenaars voelen de behoefte om werk te maken en te tonen.

De amateurkunstenaar brengt een artistiek proces op gang en onderhoudt het door bereid te zijn zich te verdiepen in één of meerdere kunstvormen, te streven naar artistieke expressie, gedrevenheid te tonen, doelgericht te ageren, zelfsturend te handelen, sociale interactie en maatschappelijke reflectie te tonen.

De opstelling van het beroepskwalificatiedossier voor amateur beeldend kunstenaar kadert binnen de strakke regelgeving van het decreet betreffende de Vlaamse Kwalificatiestructuur.

Dit verklaart het format waarin de beroepskwalificaties neergeschreven zijn, conform aan beroepskwalificaties uit andere sectoren.

Hierbij vinden we het belangrijk een aantal richtlijnen mee te geven bij het lezen en interpreteren van dit document.

Bij de beschrijving van het beroep (punt 2) zijn de activiteiten, vaardigheden en kenniselementen per activiteitenblok onderverdeeld in 12 punten. Dit overzicht dient echter niet als een stappenplan gelezen te worden. In de praktijk volgen de verschillende activiteiten elkaar immers niet noodzakelijk lineair op, maar lopen door elkaar en overlappen elkaar.

Verder zijn we ons ervan bewust dat artistieke creatie een heel eigen specificiteit bezit, waarbij het procesmatige, het leerproces, kritisch denken erg belangrijk is. De attitudes die een artistiek proces mogelijk maken en stimuleren, zijn niet apart opgenomen in dit format maar zitten mee vervat in de cognitieve en motorische vaardigheden (punt 2).

Het beroepskwalificatiedossier biedt een ruim en algemeen beeld van de amateur beeldend kunstenaar.

Omwille van de leesbaarheid wordt in dit dossier de mannelijke vorm gebruikt maar het spreekt voor zich dat die betrekking heeft op alle genders.

1.4 SECTOREN

- Social profit (PC337 Non-profitsector)

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

Forum voor amateurkunsten

Mede-indieners

Kunstwerkt

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): B110101 Beeldende kunsten, 18 december 2014

Relatie tot het referentiekader

In overleg met de amateurkunstensector en de professionele artistieke sector is geopteerd om de basisactiviteiten uit de competent-fiches van de artistieke beroepen en de beschreven competenties

voor artistieke ontplooiing op elkaar af te stemmen. Dit heeft geresulteerd in het afbakenen van activiteiten die voor de hele artistieke sector gelden. Deze staan beschreven bij basisactiviteiten onder het kopje transversaal creëren.

Voor de specifieke activiteiten is er uitgegaan van de activiteiten van bovenvermelde competentiefiche.

De meeste formuleringen zijn door de sector herschreven. De volgende zijn door de sector aangepast:

- 'De uitvoeringsfasen van het oeuvre bepalen
De materialen kiezen en kopen (doeken, metalen balken, metalen platen, ...)' (B110101 Id3712) is geherformuleerd: 'Overloopt de stappen in de realisatie van het werk'

- 'De uitvoeringsfasen van het oeuvre bepalen
De materialen kiezen en kopen (doeken, metalen balken, metalen platen, ...)' (B110101 Id3712) is geherformuleerd: 'Kiest en koopt materialen'

- 'Het oeuvre en de afwerkingen realiseren' (B110101 Id17017) is geherformuleerd: 'Realiseert beeldend werk'

- 'De presentatie van het oeuvre realiseren in harmonie met het oeuvre' (B110101 Id16912) is geherformuleerd: 'Stelt beeldend werk tentoon'

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
transversaal algemeen				
1. Werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen				
• Handelt ergonomisch verantwoord.			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis ergonomie • Basiskennis veiligheidsregels
• Gaat veilig om met materiaal.			✓	
• Signaleert risico's.	✓			
Transversaal creëren				
2. Ontwikkelt artistieke concepten en ideeën				
• Integreert opgedane inzichten in het creatieve proces.	✓			• Basiskennis van de grote maatschappelijke en artistieke tendensen.

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelt basismateriaal. • Analyseert basismateriaal. • Werkt aan een persoonlijke visie. • Gaat scheppend, associatief en (re)productief om met intuïties. • Interageert met andere artistieke disciplines. • Transformeert waarnemingen en indrukken in artistieke ideeën. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van de artistieke terminologie. • Basiskennis van de geschiedenis van de beeldende kunsten. • Kennis van de creatieprocessen eigen aan het medium.
3. Zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel				
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft vorm aan verbeelding. • Kiest materialen, technieken en methodes. • Hanteert materialen, technieken en methodes. • Interageert met betrokken medewerkers. • Bewaakt de artistieke visie. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van materialen, technieken en methodes. • Kennis van het hanteren van materialen, technieken en methodes.
4. Ontwikkelt een eigen artistieke praktijk				
<ul style="list-style-type: none"> • Heeft oog voor maatschappelijke en artistieke tendensen. • Heeft oog voor artistieke en culturele praktijken. • Heeft oog voor technieken en technologische trends in relatie tot de eigen werkzaamheden. • Onderzoekt in functie van de eigen artistieke praktijk. • Reflecteert over eigen werk en over de eigen praktijk. • Ontwikkelt een eigen artistieke taal. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van de grote maatschappelijke en artistieke tendensen. • Basiskennis van de artistieke terminologie. • Basiskennis van cultuurgeschiedenis. • Kennis van de creatieprocessen eigen aan het medium.

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Heeft oog voor de eigen artistieke ontwikkeling. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelt de eigen deskundigheid. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat constructief om met feedback. 	✓			
Specifieke activiteiten				
5. Engageert zich voor een persoonlijk artistiek project				
<ul style="list-style-type: none"> • Is ontvankelijk voor inspiratie. 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de verschillende contexten (tentoonstellingen, musea, galerij, (online) presentatieplekken, opleidingsmogelijkheden, wedstrijden, publieke acties ...).
<ul style="list-style-type: none"> • Voelt intuïtief aan wat mogelijkheden heeft. 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft het ontwikkelend idee tijd en ruimte. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zet intenties om in daden. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Is pragmatisch ingesteld (vb. op vlak van tijd, geld ...). 	✓			
6. Overloopt de stappen in de realisatie van het werk				
<ul style="list-style-type: none"> • Bepaalt elke stap van de uitvoeringsvoorwaarden (termijn, budget, materialen, technieken, noodzakelijke diensten, samenwerking ...). 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van vakterminologie. • Kennis van de creatieprocessen eigen aan het medium. • Kennis van materialen, technieken en methodes.
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt indien nodig een planning op. 	✓			
7. Kiest en koopt materialen				
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest materiaal dat het best bij zijn artistiek project past. 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van vakterminologie. • Kennis van materialen, technieken en methodes.
<ul style="list-style-type: none"> • Bepaalt aan welke technische en esthetische vereisten materialen moeten voldoen. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Heeft oog voor prijs/kwaliteit verhouding. 			✓	
8. Realiseert beeldend werk				
<ul style="list-style-type: none"> • Drukt zich persoonlijk uit. 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de creatieprocessen eigen aan het medium. • Kennis van materialen, technieken
<ul style="list-style-type: none"> • Vindt inspiratie voor het creëren van nieuw 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
werk.				en methodes.
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt vanuit een voorliefde voor een bepaalde beeldende vormgeving. 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van het hanteren van materialen, technieken en methodes. • Kennis van beeldelementen (kleur, vorm, lijn, compositie ...).
<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelt informatie over trends en stijlen. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt een basisontwerp uit waarin concept, stijl, vorm ... worden vastgelegd. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest materialen, technieken en methodes in functie van het werk. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Hanteert materialen, technieken en methodes in functie van het werk. 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt rekening met de verschillende technische fasen binnen beeldhouwen, schilderen, tekenen, grafiek, keramiek, textiel, mixed media, fotografie... 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelt een persoonlijke aanpak. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zet materialen in op persoonlijke wijze. 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt beeldelementen (kleur, vorm, lijn, compositie ...). 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Zoekt voortdurende interactie tussen vorm en inhoud tijdens het creatieproces. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Reflecteert over proces en product en stuurt bij. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Combineert intuïtie, ervaring en kennis. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Legt verbanden tussen het vorige werk, het te realiseren werk en het totale oeuvre. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Verlegt de eigen artistieke grenzen. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bepaalt wanneer het werk af is. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoekt de praktische realisatie van het beeldend werk en stuurt bij. 	✓			
9. Bouwt een oeuvre op				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Bouwt een samenhangend geheel van zelf gecreëerde werken op. 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis intellectueel eigendomsrecht. Kennis van de verschillende contexten (tentoonstellingen, musea, galerij, (online) presentatieplekken, opleidingsmogelijkheden, wedstrijden, publieke acties ...).
<ul style="list-style-type: none"> Reflecteert over zijn oeuvre (evolutie, samenhang ...). 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Kadert nieuw werk binnen het eigen oeuvre. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Reflecteert over de wijze waarop het eigen oeuvre zich verhoudt tot dat van andere beeldende kunstenaars. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bewaakt de eigen artistieke visie. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Respecteert intellectueel eigendomsrecht. 	✓			
10. Treedt naar buiten met beeldend werk				
<ul style="list-style-type: none"> Bepaalt wanneer het werk kan getoond worden. 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van kanalen (groepstentoonstelling, solotentoonstelling, portfolio, online ...) om met het werk naar buiten te treden.
<ul style="list-style-type: none"> Bepaalt langs welke kanalen (groepstentoonstelling, solotentoonstelling, wedstrijden, portfolio, online ...) beeldend werk getoond wordt. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Maakt een selectie van te tonen werk in functie van kanaal en doel. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Gaat constructief om met feedback bij het naar buiten treden met beeldend werk. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Hanteert eigen artistieke criteria. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bewaakt de artistieke kwaliteit van de presentatiewijze. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Kiest bewust voor een bepaalde vormgeving. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bepaalt de frequentie en wijze van communicatie. 	✓			
11. Stelt beeldend werk tentoon				
<ul style="list-style-type: none"> Bepaalt het doel van de tentoonstelling (verkoop, netwerken ...). 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van organisatie van tentoonstellingen (verzekering, overeenkomsten/contracten,

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Bepaalt de algemene sfeer van het gebeuren.	✓			promotie, permanentie, ontvangst, parking, toiletten, catering ...). • Kennis van opstelling van tentoonstellingen (keuze van de werken, plaatsing in de ruimte, belichting ...).
• Zoekt een presentatieruimte.	✓			
• Maakt afspraken i.v.m. verkoop, praktische organisatie, permanentie, verzekering ...	✓			
• Beheert het budget.	✓			
• Presenteert de werken in harmonie met het oeuvre en de locatie.	✓			
• Richt de tentoonstellingsruimte in en installeert materiaal.	✓			
• Organiseert dagelijkse voorzieningen voor bezoekers en leveranciers (ontvangst, parking, toiletten, catering ...).	✓			
12. Voorziet in het basisonderhoud van materiaal				
• Bewaart materiaal.	✓			• Basiskennis bewaar- en onderhoudsvoorschriften
• Controleert de staat van het materiaal.			✓	
• Onderhoudt het materiaal.			✓	
• Vervangt indien nodig defecte materialen.			✓	

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van de grote maatschappelijke en artistieke tendensen.
- Basiskennis van de artistieke terminologie.
- Basiskennis van cultuurgeschiedenis.
- Basiskennis intellectueel eigendomsrecht.
- Basiskennis van de geschiedenis van de beeldende kunsten.
- Basiskennis ergonomie
- Basiskennis bewaar- en onderhoudsvoorschriften
- Basiskennis veiligheidsregels

- Kennis van de verschillende contexten (tentoonstellingen, musea, galerij, (online) presentatieplekken, opleidingsmogelijkheden, wedstrijden, publieke acties ...).
- Kennis van vakterminologie.
- Kennis van de creatieprocessen eigen aan het medium.
- Kennis van materialen, technieken en methodes.
- Kennis van het hanteren van materialen, technieken en methodes.
- Kennis van beeldelementen (kleur, vorm, lijn, compositie ...).
- Kennis van kanalen (groepstentoonstelling, solotentoonstelling, portfolio, online ...) om met het werk naar buiten te treden.
- Kennis van organisatie van tentoonstellingen (verzekering, overeenkomsten/contracten, promotie, permanentie, ontvangst, parking, toiletten, catering ...).
- Kennis van opstelling van tentoonstellingen (keuze van de werken, plaatsing in de ruimte, belichting ...).

Cognitieve vaardigheden

- Signaleert risico's.
- Integreert opgedane inzichten in het creatieve proces.
- Verzamelt basismateriaal.
- Analyseert basismateriaal.
- Werkt aan een persoonlijke visie.
- Interageert met andere artistieke disciplines.
- Transformeert waarnemingen en indrukken in artistieke ideeën.
- Geeft vorm aan verbeelding.
- Kiest materialen, technieken en methodes.
- Interageert met betrokken medewerkers.
- Bewaakt de artistieke visie.
- Heeft oog voor maatschappelijke en artistieke tendensen.
- Heeft oog voor artistieke en culturele praktijken.
- Heeft oog voor technieken en technologische trends in relatie tot de eigen werkzaamheden.
- Onderzoekt in functie van de eigen artistieke praktijk.
- Reflecteert over eigen werk en over de eigen praktijk.
- Ontwikkelt een eigen artistieke taal.
- Heeft oog voor de eigen artistieke ontwikkeling.
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid.
- Gaat constructief om met feedback.
- Is ontvankelijk voor inspiratie.
- Geeft het ontwikkelend idee tijd en ruimte.
- Zet intenties om in daden.
- Is pragmatisch ingesteld (vb. op vlak van tijd, geld ...).
- Bepaalt elke stap van de uitvoeringsvoorwaarden (termijn, budget, materialen, technieken, noodzakelijke diensten, samenwerking ...).
- Stelt indien nodig een planning op.
- Kiest materiaal dat het best bij zijn artistiek project past.
- Bepaalt aan welke technische en esthetische vereisten materialen moeten voldoen.
- Vindt inspiratie voor het creëren van nieuw werk.
- Werkt vanuit een voorliefde voor een bepaalde beeldende vormgeving.
- Verzamelt informatie over trends en stijlen.

- Werkt een basisontwerp uit waarin concept, stijl, vorm ... worden vastgelegd.
- Kiest materialen, technieken en methodes in functie van het werk.
- Houdt rekening met de verschillende technische fasen binnen beeldhouwen, schilderen, tekenen, grafiek, keramiek, textiel, mixed media, fotografie...
- Ontwikkelt een persoonlijke aanpak.
- Zoekt voortdurende interactie tussen vorm en inhoud tijdens het creatieproces.
- Reflecteert over proces en product en stuurt bij.
- Combineert intuïtie, ervaring en kennis.
- Legt verbanden tussen het vorige werk, het te realiseren werk en het totale oeuvre.
- Verlegt de eigen artistieke grenzen.
- Bepaalt wanneer het werk af is.
- Onderzoekt de praktische realisatie van het beeldend werk en stuurt bij.
- Bouwt een samenhangend geheel van zelf gecreëerde werken op.
- Reflecteert over zijn oeuvre (evolutie, samenhang ...).
- Kadert nieuw werk binnen het eigen oeuvre.
- Reflecteert over de wijze waarop het eigen oeuvre zich verhoudt tot dat van andere beeldende kunstenaars.
- Bewaakt de eigen artistieke visie.
- Respecteert intellectueel eigendomsrecht.
- Bepaalt wanneer het werk kan getoond worden.
- Bepaalt langs welke kanalen (groepstentoonstelling, solotentoonstelling, wedstrijden, portfolio, online ...) beeldend werk getoond wordt.
- Maakt een selectie van te tonen werk in functie van kanaal en doel.
- Gaat constructief om met feedback bij het naar buiten treden met beeldend werk.
- Hanteert eigen artistieke criteria.
- Bewaakt de artistieke kwaliteit van de presentatiewijze.
- Kiest bewust voor een bepaalde vormgeving.
- Bepaalt de frequentie en wijze van communicatie.
- Bepaalt het doel van de tentoonstelling (verkoop, netwerken ...).
- Bepaalt de algemene sfeer van het gebeuren.
- Zoekt een presentatieruimte.
- Maakt afspraken i.v.m. verkoop, praktische organisatie, permanentie, verzekering ...
- Beheert het budget.
- Presenteert de werken in harmonie met het oeuvre en de locatie.
- Richt de tentoonstellingsruimte in en installeert materiaal.
- Organiseert dagelijkse voorzieningen voor bezoekers en leveranciers (ontvangst, parking, toiletten, catering ...).
- Bewaart materiaal.

Probleemoplossende vaardigheden

- Gaat scheppend, associatief en (re)productief om met intuïties.
- Voelt intuïtief aan wat mogelijkheden heeft.

Motorische vaardigheden

- Handelt ergonomisch verantwoord.
- Gaat veilig om met materiaal.

- Hanteert materialen, technieken en methodes.
- Heeft oog voor prijs/kwaliteit verhouding.
- Drukt zich persoonlijk uit.
- Hanteert materialen, technieken en methodes in functie van het werk.
- Zet materialen in op persoonlijke wijze.
- Gebruikt beeldelementen (kleur, vorm, lijn, compositie ...).
- Controleert de staat van het materiaal.
- Onderhoudt het materiaal.
- Vervangt indien nodig defecte materialen.

Omgevingscontext

- De amateur beeldend kunstenaar is actief uit interesse.
- De amateur beeldend kunstenaar is actief binnen de amateurkunstensector. De omgeving is artistiek/creatief.
- De amateur beeldend kunstenaar werkt vaak in een atelier (in groep of individueel, privé of openbaar).
- De amateur beeldend kunstenaar is actief in diverse omgevingen en omstandigheden (thuissfeer, verenigingsleven, private (commerciële) sfeer, publieke ruimte, in een culturele organisatie, d.m.v. een educatieve aanbieder, onderwijsinstelling ...).
- De amateur beeldend kunstenaar werkt meestal individueel aan een werk.
- In het algemeen beoefenen amateur beeldend kunstenaars hun activiteit in de vrije tijd.
- Het artistiek proces bepaalt de volgorde van uitvoering van de verschillende activiteiten.
- De voor zichzelf gestelde doelen vergen concentratie, flexibiliteit en doorzettingsvermogen.
- Bij het tentoonstellen van eigen werk wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van een publiek.
- De amateur beeldend kunstenaar kan voor een organisator of opdrachtgever werken.

Handelingscontext

- De amateur beeldend kunstenaar heeft oog voor esthetiek en artistieke expressie.
- Artistieke creatie vergt concentratie, intuïtie en flexibiliteit.
- De amateur beeldend kunstenaar is actief betrokken bij de omgeving en gaat er flexibel mee om.
- De handelingscontext is afwisselend en vergt reflectief handelen.
- De amateur beeldend kunstenaar heeft aandacht voor de (artistieke/creatieve) context van het eindproduct.
- Het functioneren in een groep (atelier, groepstentoonstelling ...) vraagt een zekere flexibiliteit.
- De amateur beeldend kunstenaar heeft oog voor de tevredenheid van de eventuele opdrachtgever en het publiek.

Autonomie

Is zelfstandig in

- het realiseren van beeldend werk.

- het kiezen en kopen van geschikte materialen.
- het opbouwen van een oeuvre.
- het bepalen van de context van de gerealiseerde werken (het al dan niet naar buiten komen en op welke wijze).
- het bewaken van de eigen artistieke visie.
- het reflecteren over en het verbeteren van de eigen realisaties.
- het zich op persoonlijke wijze uitdrukken in beeldend werk.
- het doorlopen van de verschillende technische fasen van het creatieproces.
- het correct gebruiken van materialen.
- het leggen van verbanden tussen het vorige werk, het te realiseren werk en het totale oeuvre.
- het bepalen wanneer het werk af is.
- het uitwerken van een basisontwerp.
- het onderzoeken van de praktische realisatie van het beeldend werk en in het bijsturen ervan.
- het verwerken van feedback.

Is gebonden aan

- de fiscale wetgeving.
- het intellectueel eigendomsrecht.
- materiële beperkingen (materialen, budget, presentatielocatie ...).
- de wensen van de (eventuele) opdrachtgever.

Doet beroep op

- gelijkgestemden.
- docenten.
- kanalen voor technisch advies of technische ondersteuning.
- lokale cultuurwerkers.

Verantwoordelijkheid

- Werkt met oog voor het eigen welzijn en het welzijn van anderen
- Ontwikkelt artistieke concepten en ideeën
- Zet artistieke concepten en ideeën om in een uitvoerbaar geheel
- Ontwikkelt een eigen artistieke praktijk
- Engageert zich voor een persoonlijk artistiek project
- Overloopt de stappen in de realisatie van het werk
- Kiest en koopt materialen
- Realiseert beeldend werk
- Bouwt een oeuvre op
- Treedt naar buiten met beeldend werk
- Stelt beeldend werk tentoon
- Voorziet in het basisonderhoud van materiaal

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen (wettelijke) attesten of voorwaarden vereist.

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 MAATSCHAPPELIJKE EN CULTURELE RELEVANTIE

Belang vanuit het perspectief van (sport- en) cultuur(educatie) in de vrije tijd en het gezin

Onderzoek van KULeuven en UGent ('Amateurkunsten in Beeld Gebracht' (2009) geeft aan dat één op drie in de vrije tijd kunsten beoefent. Circa 2 miljoen Vlamingen en Brusselaars zijn in hun vrije tijd actief als muzikant, zanger, beeldend kunstenaar, acteur, danser... Zij zijn de motor van creativiteit en vernieuwing in onze maatschappij. Niet enkel dragen zij bij tot een grotere artistieke rijkdom, maar ook tot sociale cohesie, verdraagzaamheid, mildheid en verwondering.

De manier waarop mensen met hun hobby's en vrije tijd omgaan is sterk aan het veranderen. Vrije tijd voelt steeds kostbaarder aan en vrijetijdsbesteding wordt steeds belangrijker voor de identiteit van mensen. Sociale media en online mogelijkheden vergroten de manieren om te communiceren en te verenigen. De engagementen die mensen in hun vrije tijd aangaan, passen niet meer in het 'klassieke verenigingsleven', maar vertrekken vanuit de ervaringswereld van hen als individu. Mensen 'zappen' geregeld tussen hun engagementen en deze worden van een meer tijdelijke aard. Bovendien is ook het aanbod enorm uitgebreid, waardoor er binnen het veld meer onderlinge concurrentie ontstaat. Omdat mensen hun vrije tijd meer en meer als iets kostbaar beschouwen, hechten ze meer belang aan een professionalisering van hun vrijetijdsbeleving. Ze gebruiken hun vrije tijd ook vaker om zichzelf levenslang te blijven bijscholen. Amateurkunsten scheppen een lerende omgeving, en zijn een natuurlijke/ informele voedingsbodem voor het verwerven van competenties.

Uit de meest recente Participatiesurvey (2014) blijkt dat het percentage actieve kunstbeoefenaars, in tegenstelling tot andere vrijetijd domeinen, de voorbije 10 jaar stabiel is gebleven. Het belang van amateurkunsten bevindt zich op vlak van ontmoeting, ontspanning, zelfontplooiing, sociale innovatie en de ontwikkeling van creatief denkvermogen. De amateurkunstenaar creëert en exposeert meestal in relatie tot een publiek, en interageert met de omgeving om vorm te geven aan culturele oriëntaties.

Belang vanuit sociaal-cultureel perspectief

Amateurkunst is geen geïsoleerd gebeuren, maar situeert zich in een netwerk van veelzijdige actoren. Om de veelzijdige praktijk van kunstbeoefening in de vrije tijd te ondersteunen, structureren overheden de praktijk via decreten en sectoren waaraan opdrachten zijn verbonden. Op het vlak van beleid bevindt amateurkunst zich op de snijlijn met lokaal vrijetijdsbeleid, kunst- en cultuureducatie, kunsten, erfgoed, (deeltijds kunst)onderwijs, jeugdwerk, sociaal-cultureel volwassenenwerk, welzijn, participatie, innovatie,... Werken aan de expressieve en kunstzinnige ontwikkeling van mens en maatschappij is een gedeelde opdracht van diverse beleidsdomeinen.

Tegelijk ligt de verdienste van de amateurkunsten in het creëren van sociaal weefsel,

gemeenschapsvorming waarbij groepsgebeuren, de vaak diverse groepssamenstelling en het actief engagement kenmerkend zijn. Uit het onderzoek 'Amateurkunsten in Beeld Gebracht' (2009) blijkt dat amateurkunstenaars een groter vrijetijdsnetwerk hebben dan de rest van de bevolking. Daardoor kunnen ze vaker op sociale ondersteuning rekenen. Uit het onderzoek blijkt ook dat amateurkunstenaars sociaal actiever zijn in vergelijking met mensen die geen creatieve hobby beoefenen.

Amateurkunstenaars zijn opvallend jong (60 tot 70% van de 14- tot 17-jarigen beoefent kunst) , maar zijn verder te vinden in alle leeftijdsgroepen. Een kwart is artistiek opgeleid, grotendeels binnen het deeltijds kunstonderwijs (25%) maar evenzeer buiten het onderwijscircuit (20%). Opvallend is ook, dat bijna 40% twee of meerdere kunstdisciplines beoefent en een grote meerderheid zijn artistieke prestaties toont aan een publiek.

Belang vanuit artistiek perspectief

Amateurkunstenaars zijn niet te vatten in één categorie. Elk heeft zijn eigen profiel. Kunstbeoefening gebeurt over een breed scala aan kunstvormen en –disciplines heen en dat tot in alle uithoeken van Vlaanderen, zowel in stedelijke als meer plattelandcontext. Op het platteland gebeurt amateurkunst nog vaker in groepsverband, terwijl in steden meer individueel aan activiteiten wordt deelgenomen.

In een formele context zoals een onderwijsinstelling wordt de praktijk gevoed vanuit een educatieve aanpak. Het deeltijds kunstonderwijs is bij uitstek de aanbieder van formele educatie in uiteenlopende kunstvormen. Een belangrijke wisselwerking tussen de formele en alternatieve leercontexten is hier belangrijk en betekent een grote meerwaarde in het proces dat de kunstbeoefenaar doorloopt.

Ruwe schatting aantal amateur beeldend kunstenaars in Vlaanderen anno 2014
Het cijfermateriaal halen we uit het Rapport snapshot amateurkunsten anno 2014.
Amateurkunstbeoefening wordt in de participatiesurveys gemeten aan de hand van de volgende disciplines:

- Tekenen, schilderen of beeldende kunst

We stellen vast dat 37% van de steekproef van de Vlaamse bevolking amateurkunst beoefent. Dit betekent dus voor 2014 dat van het aantal Vlamingen tussen 14 en 85 jaar er tussen de 1.823.392 en de 2.031.779 Vlamingen amateurkunst beoefenden in 2014. Hier werken we verder met het percentage 37 en vertrekken dus van het aantal 1.927.586.

Percentage participanten volgens beoefende discipline :

- Schilderen: 6,4%
- Beeldhouwen: 1,5%

Met andere woorden, ruw geschat, hielden 152.279 Vlamingen zich in hun vrije tijd met beeldende kunsten bezig in 2014.

4. Samenhang

AMATEUR

AMATEUR